

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi**

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN HẢI CHÂU, THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Thu Thảo

Thư ký phiên họp: Bà Võ Thị Tới

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Đức Khoa – Kiểm sát viên

Ngày 19 tháng 01 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 16/2020/TLST-DS ngày 02 tháng 12 năm 2020 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 02/2021/QĐST-DS ngày 06 tháng 01 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Thanh Y – Sinh năm 19xx
- Địa chỉ: Đường Q, phường B, quận C, thành phố Đà Nẵng. Có mặt.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Văn P – Luật sư của Công ty Luật TNHH S – Địa chỉ: Đường A, phường B, quận C, thành phố Đà Nẵng. Có mặt.

Người bị yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi: Ông Nguyễn Thanh H – Sinh năm 19xx - Địa chỉ: Đường Q, phường B, quận C, thành phố Đà Nẵng.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Ông Nguyễn Thanh H là em ruột của bà Nguyễn Thị Thanh Y. Cha ông H là ông Nguyễn Thanh S đã chết; mẹ ông H là bà Ngô Thị Bích N đang trong tình trạng không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình. Ông H không có vợ con. Cha mẹ ông H có 07 người con là: Nguyễn Thanh L – sinh năm 19xx; Nguyễn Thanh A – sinh năm 19xx (liệt sỹ); Nguyễn Thanh B – sinh năm 19xx; Nguyễn Thị Thanh Y – sinh năm 19xx; Nguyễn Thanh T – sinh năm 19xx; Nguyễn Thanh H – sinh năm 19xx; Nguyễn Thị Thanh E – sinh năm 19xx. Từ khi cha chết và mẹ rơi vào tình trạng trên, bà Y là người

trực tiếp chăm sóc cho ông H.

Ông H có quá trình sinh đẻ, biết đi, biết nói bình thường. Năm 02 tuổi, ông H bị sốt cao co giật do viêm màng não. Năm 06 tuổi, ông H không viết được do tay run nên chưa học hết lớp 1 đã nghỉ học. Lớn lên, ông H trở nên phá phách, nghịch ngợm, tính tình nóng nảy, dễ kích thích, thỉnh thoảng hay đập phá đồ đạc khi không vừa ý. Gia đình có đưa ông H đi khám tại Bệnh viện Tâm thần Trung ương I và được chẩn đoán là bị tâm thần phân liệt. Ông H đã được điều trị tại Bệnh viện Tâm thần Trung ương I, Bệnh viện Tâm thần Đà Nẵng, điều trị ngoại trú tại Trạm Y tế phường Hòa Cường Bắc; tình trạng bệnh có thuyên giảm nhưng không đáng kể. Hiện nay ông H ở tình trạng đêm ngủ ít, không chú ý vệ sinh cá nhân, đi lang thang ngoài đường, xin ăn, xin tiền, phải có người chăm sóc trực tiếp. Do đó, tại Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 11 tháng 11 năm 2020, bà Nguyễn Thị Thanh Y yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Thanh H mất năng lực hành vi dân sự.

Trong quá trình giải quyết, ngày 05 tháng 01 năm 2021, bà Nguyễn Thị Thanh Y có đơn thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự. Bà Y yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Thanh H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; đồng thời yêu cầu Tòa án cử bà Y làm người giám hộ cho ông H.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng phát biểu:

+ Về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán: Thẩm phán đã thụ lý việc dân sự đúng thẩm quyền; trong quá trình giải quyết từ khi thụ lý đến khi mở phiên họp, Thẩm phán đã thực hiện đúng trình tự và thủ tục theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

+ Về nội dung: Yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thanh Y là có cơ sở nên đề nghị Tòa án căn cứ Điều 23, các điều 48, 49, 54 của Bộ luật Dân sự chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thanh Y, tuyên bố ông Nguyễn Thanh H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Nguyễn Thị Thanh Y làm người giám hộ cho ông Nguyễn Thanh H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng nhận định:

[1] Ông Nguyễn Thanh H có quá trình sinh đẻ, biết đi, biết nói bình thường. Sau khi bị viêm màng não vào năm 02 tuổi, ông H có biểu hiện chậm phát triển về tâm thần. Đến tuổi đi học do tay run không viết được, không tiếp thu được nên ông H bỏ học từ năm lớp 1. Lớn lên, ông H trở nên phá phách, nghịch ngợm, tính tình nóng nảy, dễ kích thích, thỉnh thoảng hay đập phá đồ đạc khi không vừa ý. Ông H đã được gia đình đưa đi khám và điều trị tại Bệnh viện Tâm thần Trung ương I, Bệnh viện Tâm thần Đà Nẵng, điều trị ngoại trú tại Trạm Y tế phường Hòa Cường Bắc với chẩn đoán là bị tâm thần

phân liệt; tình trạng bệnh có thuyên giảm nhưng không đáng kể. Hiện nay ông H ở tình trạng đêm ngủ ít, không chú ý vệ sinh cá nhân, rối loạn hành vi; đi lang thang ngoài đường, lấy đồ linh tinh, xin ăn, xin tiền, phải có người chăm sóc trực tiếp, sống phụ thuộc hoàn toàn vào gia đình. Do đó, tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bà Nguyễn Thị Thanh Y yêu cầu Tòa án tuyên ông Nguyễn Thanh H mất năng lực hành vi dân sự. Tuy nhiên, sau khi có Kết luận giám định pháp y tâm thần số 1117/KLGĐ ngày 31 tháng 12 năm 2020 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền Trung, ngày 05 tháng 01 năm 2021 bà Nguyễn Thị Thanh Y có Đơn đề nghị thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự, theo đó bà Y yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Thanh H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đồng thời, bà Y yêu cầu Tòa án chỉ định bà Y làm người giám hộ cho ông Nguyễn Thanh H theo ý kiến thống nhất của các anh chị em trong gia đình.

[2] Tại Kết luận Giám định pháp y tâm thần số 1117/KLGĐ ngày 31 tháng 12 năm 2020, Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền Trung đã kết luận ông Nguyễn Thanh H tại thời điểm hiện tại:

- Về y học: Rối loạn nhân cách và hành vi thực tổn khác do bệnh não
- Về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[3] Từ những căn cứ trên, Tòa án xác định ông Nguyễn Thanh H do tình trạng sức khỏe tâm thần có bệnh lý mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự và thuộc trường hợp người có khó khăn về nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 23 của Bộ luật Dân sự. Do đó, yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thanh Y là có cơ sở, cần được chấp nhận.

[4] Về việc chỉ định người giám hộ: Ông Nguyễn Thanh H không có vợ con. Cha ông Nguyễn Thanh H đã chết, mẹ ông Nguyễn Thanh H vừa bị Tòa án nhân dân quận Hải Châu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự. Các anh chị em của ông Nguyễn Thanh H đều có văn bản gửi Tòa án thống nhất cử bà Nguyễn Thị Thanh Y làm người giám hộ cho ông Nguyễn Thanh H. Tòa án xét thấy bà Nguyễn Thị Thanh Y là người đang trực tiếp nuôi dưỡng và chăm sóc ông H, có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, có tư cách đạo đức tốt, chưa từng vi phạm pháp luật. Bà Y đáp ứng các điều kiện của cá nhân làm người giám hộ quy định tại Điều 49 của Bộ luật Dân sự. Do đó, Tòa án chỉ định bà Nguyễn Thị Thanh Y làm người giám hộ cho ông Nguyễn Thanh H. Bà Nguyễn Thị Thanh Y thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các điều 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự.

[5] Chi phí giám định là 5.233.800 đồng bà Nguyễn Thị Thanh Y phải chịu (đã nộp và chi phí xong).

[6] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Thanh Y là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp lệ phí nên được miễn nộp lệ phí theo quy định tại khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ Điều 23, 49, 54, 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự;
- Căn cứ Điều 27, các điều 370, 371, 372, 376 và 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;
- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thanh Y về việc “Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”

1. Tuyên bố ông Nguyễn Thanh H, sinh ngày 01 tháng 12 năm 1958, nơi cư trú: Số 04 đường Hóa Quê Trung 1, phường Hòa Cường Bắc, quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà Nguyễn Thị Thanh Y làm người giám hộ cho ông Nguyễn Thanh H. Bà Nguyễn Thị Thanh Y thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các điều 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự.

3. Chi phí giám định là 5.233.800 đồng bà Nguyễn Thị Thanh Y phải chịu (đã nộp và chi phí xong).

4. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Thanh Y được miễn nộp lệ phí theo quy định tại khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

5. Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị quyết định này theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- VKSND quận Hải Châu;
- UBND phường B;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Lê Thị Thu Thảo